

Propedeutyka pediatrii - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Propedeutyka pediatrii
Kod przedmiotu	12.0-WL-Lek-PP
Wydział	Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu
Kierunek	Lekarski
Profil	praktyczny
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie sześcioletnie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	5
Liczba punktów ECTS do zdobycia	5
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	prof. dr hab. n. med. Marcin Zaniew

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	30	2	Zaliczenie na ocenę
Ćwiczenia	30	2	30	2	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Celem kształcenia jest zdobycie wiedzy i osiągnięcie praktycznych umiejętności w zakresie:

- badania podmiotowego i przedmiotowego dzieci w różnym wieku.
- prowadzenie dokumentacji medycznej.
- fizjologii rozwoju fizycznego i psychomotorycznego dziecka oraz metod jego oceny.
- korzystania z siatek centylowych, tabel norm.
- oceny krytycznych parametrów życiowych u dzieci; zasad i narzędzi służących do ich monitorowania.
- profilaktyki w pediatrii: szczepienia, profilaktyka chorób niedoborowych (krzywica, anemia z niedoboru żelaza i kwasu foliowego), profilaktyka próchnicy i wad zgryzu. Zasady profilaktyki w wieku dziecięcym chorób cywilizacyjnych.
- żywienia dzieci w różnym wieku.
- zasady przeprowadzania powszechnych przesiewowych badań lekarskich w populacji dziecięcej.
- zasad funkcjonowania Przychodni POZ dla dzieci.
- oceny niektórych zagadnień z pediatrii ogólnej, w tym głównie z nefrologii, kardiologii, gastroenterologii, endokrynologii, pneumologii i alergologii.
- znajomość zasad podstawowych metod diagnostycznych w tym technik pobierania materiału biologicznego do badań u dzieci.

Wymagania wstępne

Znajomość anatomii, embriologii, fizjologii, genetyki, patofizjologii.

Zakres tematyczny

Wykłady:

1. Odrębności badania podmiotowego i przedmiotowego u dzieci.
2. Symptomatologia chorób układu moczowego u dzieci.
3. Symptomatologia chorób układu oddechowego u dzieci.
4. Symptomatologia chorób układu krążenia u dzieci.
5. Symptomatologia zaburzeń endokrynologicznych u dzieci.
6. Symptomatologia chorób przewodu pokarmowego u dzieci.
7. Bóle brzucha – przyczyny, diagnostyka.
8. Żywienie dzieci zdrowych i chorych. Żywienie dojelitowe oraz pozajelitowe.
9. Diagnostyka laboratoryjna i obrazowa w chorobach wieku rozwojowego.
10. Metody diagnostyki kardiologicznej u dzieci.
11. Wprowadzenie do onkologii dziecięcej.
12. Białaczki i chłoniaki wieku dziecięcego
13. Guzy łite wieku dziecięcego.
14. Neuroonkologia wieku dziecięcego
15. Nadciśnienie tętnicze u dzieci – metody pomiaru, normy ciśnienia, przyczyny oraz diagnostyka.

16. Zakażenia układu moczowego u dzieci. Diagnostyka wad układu moczowego.
17. Choroby alergiczne u dzieci.
18. Cukrzyca u dzieci.
19. Stany zagrożenia życia u dzieci.

Tematyka ćwiczeń:

Oddział Noworodków (ćwiczenie 1)

- System „matka razem z dzieckiem” (*rooming-in*).
- Ocena stanu ogólnego noworodka: skala Apgar, pojęcie zamartwicy.
- Cechy morfologiczne i fizjologiczne, badanie i pielęgnacja noworodka donoszonego.
- Ocena morfologiczna i fizjologiczna wcześniaka: kryterium wcześniactwa, przyczyny wcześniactwa, odrębności morfologiczne i fizjologiczne noworodka urodzonego przedwcześnie, pielęgnacja wcześniaka.
- Ocena morfologiczna i fizjologiczna noworodka z zespołem hipotrofii wewnątrzmacicznej, etiologia wewnątrzmacicznego zahamowania wzrastania płodu.
- Adaptacja noworodka do życia pozamacicznego (stany przejściowe): żółtaczka fizjologiczna noworodków, pourodzeniowy spadek masy ciała, adaptacyjne zaburzenia krzepnięcia u noworodków, stolce przejściowe, rumień toksyczno-alergiczny.
- Odrębności adaptacji u wcześniaków i noworodków z hipotrofią wewnątrzmaciczną.

Oddział Niemowlęcy (ćwiczenie 2)

- Wywiad w okresie niemowlęcym.
- Rozwój fizyczny niemowlęcia: dynamika przyrostów masy i długości ciała oraz obwodu głowy i klatki piersiowej, zmiany proporcji ciała w okresie niemowlęcym, rozwój narządu żucia i uzębienia: ząbkowanie, metody oceny rozwoju fizycznego (siatki centylowe, tabele norm, wskaźniki proporcji).
- Rozwój psychomotoryczny niemowlęcia: etapy rozwoju lokomocji i kontroli postawy ciała, rozwój procesów poznawczych i koordynacji wzrokowo-ruchowej, rozwój kontaktów społecznych, etapy rozwoju percepcji mowy i wokalizacji niemowląt, emocjonalnej więzi z matką dla prawidłowego rozwoju osobowości dziecka, metody oceny rozwoju psychomotorycznego: 1/ diagnostyka psychologiczna rozwoju (iloraz rozwoju), 2/ próby testowe służące do orientacyjnej oceny rozwoju psychomotorycznego niemowląt (karta rozwoju psychoruchowego wg Chrzanowskiej, Orientacyjny Test Psychoruchowego Rozwoju Dziecka Denver, skala rozwoju ruchów niemowlęcia Zdańskiej-Brinckken i Wolańskiego, skala osiągnięć w rozwoju mowy Przetacznikowa i Spionek oraz Silvera, siatki centylowe motoryki niemowlęcia Zdańskiej-Brinckken i Wolańskiego).
- Badanie przedmiotowe noworodka i niemowlęcia, postawienie wstępnego rozpoznania i jego weryfikacja, planowanie postępowania diagnostycznego i terapeutycznego.

Oddział Niemowlęcy (ćwiczenie 3)

- Terminy i zakres powszechnych, profilaktycznych badań lekarskich u noworodków, niemowląt i dzieci do lat 2.
- Profilaktyka chorób zakaźnych: szczepienia ochronne.
- Profilaktyka chorób niedoborowych okresu niemowlęcego i wczesnodziecięcego: niedokrwistość fizjologiczna I kwartału, niedokrwistość z niedoboru żelaza i kwasu foliowego, krzywica.
- Żywienie noworodków i niemowląt: karmienie naturalne, rodzaje mieszanek odżywczych, schemat sztucznego żywienia niemowląt.
- Badanie podmiotowe i przedmiotowe niemowląt, postawienie wstępnego rozpoznania i jego weryfikacja, planowanie postępowania diagnostycznego i terapeutycznego.

Oddział Dzieci Starszych (ćwiczenie 4)

- Rozwój fizyczny dziecka w okresie poniemowlęcym: dynamika przyrostów masy i wysokości ciała, zmiany proporcji ciała, dymorfizm płciowy, rozwój uzębienia.
- Rozwój psychiczny dziecka w okresie poniemowlęcym: doskonalenie ruchów postawno-lokomocyjnych i narzędziowych (praksji), rozwój kontaktów społecznych, rozwój mowy, ocena psychologiczna zdolności intelektualnych (iloraz inteligencji), lateralizacja.
- Badanie podmiotowe i przedmiotowe dziecka, postawienie wstępnego rozpoznania i jego weryfikacja, planowanie postępowania diagnostycznego i terapeutycznego.

Oddział Dzieci Starszych (ćwiczenie 5)

- Zasady żywienia dzieci starszych: zapotrzebowanie na białko i energię po okresie niemowlęcym, zapotrzebowanie na tłuszcze po okresie niemowlęcym, zalecane spożycie węglowodanów o okresie niemowlęcym, zalecany normy spożycia makro- i mikroelementów, zapobieganie niedoborom witaminowym, gotowe przetwory spożywcze dla dzieci starszych.
- Profilaktyka pierwotna chorób układu krążenia: rola racjonalnego żywienia, aktywności fizycznej, odporności na stres.
- Ogólne zasady zapobiegania próchnicy zębów i chorobom przyzębia oraz wadom zgryzu: higiena jamy ustnej, racjonalne żywienie, uzupełnienie związków fluoru.
- Problem uzależnień u dzieci – symptomatologia i profilaktyka.
- Badanie podmiotowe i przedmiotowe dziecka, postawienie wstępnego rozpoznania i jego weryfikacja, planowanie postępowania diagnostycznego i terapeutycznego.

Przychodnia (ćwiczenie 6)

- Zasady funkcjonowania poradni dziecięcych.
- Badanie podmiotowe i przedmiotowe dziecka, postawienie wstępnego rozpoznania i jego weryfikacja, planowanie postępowania diagnostycznego i terapeutycznego.
- Realizacja programu szczepień ochronnych.
- Badania bilansowe.
- Współpraca pomiędzy POZ a poradniami specjalistycznymi. Dyspanseryzacja i pojęcie czynnego poradnictwa lekarskiego.

Metody kształcenia

Wykład: metoda podająca: wykład informacyjny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych

Program nauczania propedeutyki pediatrii realizowany jest w semestrze zimowym w ramach 15 wykładów (po 2 godziny lekcyjne) oraz 6 ćwiczeń praktycznych (po 5 godzin

lekcyjnych).

Zajęcia odbywają się w Oddziale Dziecięcym, Oddziale Noworodkowym Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Zielonej Górze oraz Przychodnia Lekarza Rodzinnego/Poradnia Dziecięcej w Zielonej Górze. Zajęcia praktyczne w grupach 5-osobowych. Wykłady w formie prezentacji multimedialnych.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zna zasady żywienia dzieci zdrowych i chorych, szczepień ochronnych i prowadzenia bilansu zdrowia dziecka;	E.W2	- bieżąca kontrola na zajęciach - dyskusja - kolokwium - test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi	- Wykład - Ćwiczenia
zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób dzieci: a) krzywicy, tężyczki, drgawek, b) wad serca, zapalenia mięśnia sercowego, wosierdza i osierdza, kardiomiopatii, zaburzeń rytmu serca, niewydolność i serca, nadciśnienia tętniczego, omdleń, c) ostrych i przewlekłych chorób górnych i dolnych dróg oddechowych, wad wrodzonych układu oddechowego, gruźlicy, mukowiscidozy, astmy, alergicznego nieżytu nosa, pokrzywki, wstrząsu anafilaktycznego, obrzęku naczyńioruchowego, d) niedokrwistości, skaz krwotocznych, stanów niewydolności szpiku, chorób nowotworowych wieku dziecięcego, w tym guzów litych typowych dla wieku dziecięcego, e) ostrych i przewlekłych bólów brzucha, wymiotów, biegunek, zaparć, krwawień z przewodu pokarmowego, choroby wrzodowej, nieswoistych chorób jelit, trzustki, cholestaz i chorób wątroby oraz innych chorób nabytych i wad wrodzonych przewodu pokarmowego, f) zakażeń układu moczowego, wad wrodzonych układu moczowego, zespołu nerczycowego, kamicy nerkowej, ostrej i przewlekłej niewydolności nerek, ostrych i przewlekłych zapaleń nerek, chorób układowych nerek, zaburzeń oddawania moczu, choroby refluksowej pęcherzowo- moczowodowej, g) zaburzeń wzrastania, chorób tarczycy i przytarczyc, chorób nadnerczy, cukrzycy, otyłości, zaburzeń dojrzewania i funkcji gonad, h) mózgowego porażenia dziecięcego, zapaleń mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych, padaczki, i)najczęstszych chorób zakaźnych wieku dziecięcego, j)zespołów genetycznych, k) chorób tkanki łącznej, gorączki reumatycznej, młodzieńczego zapalenia stawów, tocznia układowego, zapalenia: skórno- mięśniowego;	E.W3	- bieżąca kontrola na zajęciach - dyskusja - kolokwium - test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi	- Wykład - Ćwiczenia
zna zagadnienia: dziecka maltretowanego i wykorzystywania seksualnego, upośledzenia umysłowego, zaburzeń zachowania: psychoz, uzależnień , zaburzeń odżywiania i wydalania u dzieci;	E.W4	sprawdziany opisowe, testowe i praktyczne, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia
zna podstawowe sposoby diagnostyki i terapii płodu	E.W5	sprawdziany opisowe, testowe i praktyczne, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia
zna najczęściej występujące stany zagrożenia życia u dzieci oraz zasady postępowania w tych stanach	E.W6	sprawdziany opisowe, testowe i praktyczne, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia
przeprowadza wywiad lekarski z dzieckiem i jego rodziną	E.U2	sprawdziany opisowe, testowe i praktyczne, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
przeprowadza badanie fizykalne dziecka w każdym wieku	E.U4	sprawdziany opisowe, testowe i praktyczne, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia
przeprowadza orientacyjne badanie słuchu i pola widzenia oraz badanie otoskopowe;	E.U6	sprawdziany opisowe, testowe i praktyczne, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia
ocenia stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta	E.U7	sprawdziany opisowe, testowe i praktyczne, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia
ocenia stan noworodka w skali Apgar oraz ocenia jego dojrzałość, bada odruchy noworodkowe	E.U8	sprawdziany opisowe, testowe i praktyczne, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia
zestawia pomiary antropometryczne i ciśnienia krwi z danymi na siatkach centylowych	E.U9	sprawdziany opisowe, testowe i praktyczne, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia
ocenia stopień zaawansowania dojrzewania płciowego	E.U10	sprawdziany opisowe, testowe i praktyczne, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia
przeprowadza badania bilansowe	E.U11	sprawdziany opisowe, testowe i praktyczne, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia
ocenia i opisuje stan somatyczny i psychiczny pacjenta	E.U13	sprawdziany opisowe, testowe i praktyczne, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia
rozpoznaje stany bezpośredniego zagrożenia życia	E.U14	sprawdziany opisowe, testowe i praktyczne, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia
interpretuje badania laboratoryjne identyfikuje przyczyny odchyień	E.U24	sprawdziany opisowe, testowe i praktyczne, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia
kwalifikuje pacjenta do szczepień	E.U27	sprawdziany opisowe, testowe i praktyczne, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
wykonuje podstawowe procedury i zabiegi lekarskie, w tym pomiar temperatury ciała, pomiar tętna, nieinwazyjny	E.U29	sprawdziany opisowe, testowe i praktyczne, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Przygotowanie do ćwiczeń i seminariów weryfikowane w formie ustnej lub pisemnej przez prowadzącego zajęcia. Do zaliczenia wymagane jest zdanie kolokwium końcowego (sprawdzian testowy z tematyki wykładów i ćwiczeń). Dla zaliczenia testu ustalono granicę 65% poprawnych odpowiedzi. W przypadku nie zaliczenia kolokwium końcowego student zobowiązany jest do ponownego przystąpienia do zaliczenia testowego/ustnego po uzgodnieniu z koordynatorem przedmiotu.

Literatura podstawowa

1. Krawczyński M.: Propedeutyka Pediatrii. PZWL 2009.
2. Obuchowicz A.: Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii. PZWL 2010.
3. Kawalec W., Grenda R., Ziółkowska H. (red.) Pediatria. Wyd. Lek. PZWL, 2013.

Literatura uzupełniająca

1. Dobrzańska A, Ryżko J (red.) Pediatria. Podręcznik do Państwowego Egzaminu Lekarskiego i egzaminu specjalizacyjnego. Elsevier Urban & Partner Wrocław 2005.
2. Czasopisma dostępne w Bibliotece Uniwersyteckiej UZ, cyfrowe bazy danych – nauki medyczne i nauki o zdrowiu; <http://www.bu.uz.zgora.pl/>

Uwagi

Zmodyfikowane przez mgr Beata Wojciechowska (ostatnia modyfikacja: 29-09-2018 15:57)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ